

หลักสูตรต่อเนื่อง

หลักสูตรอาชีพ วิชาการปลูกผักอินทรีย์

จำนวน 15 ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทรายทองวัฒนา

ความเป็นมา

เกษตรอินทรีย์ คือ ระบบการผลิตที่ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของสุขภาพดิน ระบบนิเวศ และผู้คน จึงเป็นระบบที่สอดคล้องกับกระแสนิยมในปัจจุบันที่นิยมการบริโภคที่ปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ สามารถผลิตพืชผัก อินทรีย์ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานและกฎระเบียบของหน่วยรับรองในระดับสากลได้ ประกอบกับมีนโยบายที่จะพัฒนาประเทศให้เป็นแหล่งผลิตอาหารในระบบเกษตรอินทรีย์เพื่อส่งออกเป็นสินค้าและอาหารปลอดภัยสู่ตลาดโลก โดยตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ต่อปี แต่ปัญหาที่พบในการปลูกผักอินทรีย์ในประเทศไทย คือ คุณภาพของปุ๋ยอินทรีย์และสารสกัดธรรมชาติที่ใช้ในการกำจัด ศัตรูพืช ส่วนปัญหาในการจำหน่ายผักอินทรีย์พบว่า ผู้ผลิตมีปัญหาในเรื่องปริมาณการผลิตผักอินทรีย์ที่ผลิตได้ ไม่สม่ำเสมอ ซึ่งเป็นผลจากการที่เกษตรกรผู้ผลิตผักอินทรีย์นั้นขาดเทคโนโลยีการผลิตผักอินทรีย์ที่เหมาะสม

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทรายทองวัฒนา จึงได้จัดทำหลักสูตรการประกอบอาชีพการปลูกผักอินทรีย์ โดยเฉพาะการบริโภคผักปลอดสารพิษ ผลิตด้วยวิธีเกษตรธรรมชาติ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม เป็นการสร้างรายได้ ลดรายจ่ายในครัวเรือน และการขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนต่างๆ ควบคู่กับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปพร้อมกับการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม และมุ่งเน้นให้เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่าย ระหว่างกลุ่มองค์กรต่างๆ ในชุมชน

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรเพื่อช่วยส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้
2. เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ
3. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
4. เป็นหลักสูตรที่สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนศึกษากระบวนการปลูกผักอินทรีย์
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องปลูกผักอินทรีย์
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการขยายพันธุ์พืชผักด้วยวิธีที่หลากหลาย
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านการปรับปรุงดินและการกำจัดวัชพืช โรค และแมลง

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป
ผู้ไม่มีอาชีพ
ผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน 15 ชั่วโมง

ทฤษฎี 5 ชั่วโมง
ปฏิบัติ 10 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.	ช่องทางการประกอบอาชีพ การปลูกผักเกษตรอินทรีย์	<u>ผู้เรียนสามารถ</u> 1.1 บอกความหมายและความสำคัญของการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ ได้ 1.2 บอกแหล่งจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เกษตรอินทรีย์ ได้ 1.3 อธิบาย แนวโน้มความต้องการของตลาด พืชผักเกษตรอินทรีย์ได้	1. ความหมายและความสำคัญของการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ ได้ 2. แหล่งจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เกษตรอินทรีย์ได้ 3. แนวโน้มความต้องการของตลาด พืชผักเกษตรอินทรีย์	1. วิทยากร ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียน เรื่องความหมายและความสำคัญของการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ 2. วิทยากร ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในเรื่องแหล่งจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เกษตรอินทรีย์ 3. วิทยากรและผู้เรียน ร่วมวิเคราะห์แนวโน้ม ความต้องการของตลาด พืชผักเกษตรอินทรีย์	2	2
2.	ทักษะการประกอบอาชีพ การปลูกผักอินทรีย์	<u>ผู้เรียนสามารถ</u> 1.อธิบาย ขั้นตอนการเตรียมการประกอบอาชีพ การปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ ได้ 2. ขั้นฝึกทักษะ การประกอบ อาชีพการปลูก พืชผักเกษตรอินทรีย์ 3.อธิบาย ขั้นตอนการดูแลรักษาเพื่อบริโภค หรือจำหน่ายได้	1.ขั้นตอนการเตรียมการประกอบ อาชีพการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ 2. ขั้นฝึก ทักษะการประกอบอาชีพการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ 3.ขั้นการ ดูแลรักษาเพื่อบริโภคหรือจำหน่าย	1. วิทยากรอธิบายขั้นตอนการเตรียมการประกอบอาชีพการ ปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ ธรรมชาติ ได้แก่ -สถานที่/พื้นที่ -การคัดเลือกสายพันธุ์ -การเตรียมพื้นที่ส สำหรับเพาะปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติ 2. วิทยากรอธิบายและสาธิตขั้นตอนการฝึกทักษะการประกอบอาชีพการปลูกพืชในเรื่องต่อไปนี้ –การเพาะปลูก – การดูแลบำรุงรักษา/การใส่ปุ๋ยการเก็บเกี่ยวผลผลิต -การบรรจุภัณฑ์ 3. วิทยากรและผู้เรียน ร่วมกัน แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องขั้นตอนการดูแล รักษาเพื่อบริโภคหรือจำหน่ายพืชผักเกษตรอินทรีย์	1	6

3.	การบริหารจัดการในอาชีพ	3.1 สามารถบริหารการปลูกผักอินทรีย์ - ควบคุมคุณภาพ - ลดต้นทุนการแปรรูปได้ - การลงบัญชีรายรับรายจ่าย 3.2 สามารถจัดการการตลาดในการปลูกผักอินทรีย์ - สามารถหาฐานข้อมูลลูกค้า - กระจายผักอินทรีย์ไปสู่ผู้บริโภค 3.3 สามารถจัดการความเสี่ยงได้	3.1 การบริหารจัดการการปลูกผักอินทรีย์ 3.1.1 การจัดการควบคุมคุณภาพในการทำการปลูกผักอินทรีย์ 3.1.2 การลดต้นทุนการปลูกผักอินทรีย์ 3.1.3 การวางแผนการผลิต 3.1.4 การลงบัญชีรายรับรายจ่าย 3.2 การจัดการตลาดในการปลูกผักอินทรีย์ 3.2.1 การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่รับซื้อผักอินทรีย์ 3.2.2 การกระจายผักสู่ผู้บริโภค 3.3 การจัดการความเสี่ยงให้ปลอดภัย ๑๐๐% 3.3.1 การวิเคราะห์ศักยภาพการปลูกผักอินทรีย์ 1) ประเภทของผักที่ตลาดต้องการที่นำมาใช้ในการแปรรูปอาหาร 2) ค่าใช้จ่ายในการทำ การปลูกผักอินทรีย์ ต้นทุนกำไร	3.1 การบริหารจัดการการผลิตจัดให้ผู้เรียน 3.1.1 สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุอุปกรณ์และการใช้ประโยชน์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและทุนต่างๆ 3.1.2 การกำหนดและการควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ 3.1.3 ศึกษาการลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม 3.1.4 ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง 3.2 การบริหารจัดการการตลาดจัดให้ผู้เรียนศึกษา 3.2.1 ข้อมูลการตลาดและวิเคราะห์ความต้องการของตลาด 3.2.2 กำหนดทิศทางเป้าหมายและแผนการจัดการตลาดที่เกี่ยวข้องกับปลูกผักอินทรีย์ประเภทต่างๆ 3.2.3 ดำเนินการตามกระบวนการจัดการการตลาดเช่นการคิดต้นทุนการผลิตการกำหนดราคา	2	2
----	------------------------	--	--	---	---	---

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อเอกสารใบความรู้ในการบรรยายและสาธิตอาชีพและการฝึกปฏิบัติจริง
2. ผู้รู้/ภูมิปัญญา ที่ชำนาญการ
4. วัตถุดิบอุปกรณ์ในฝึกอบรม

การวัดผลประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การวัดและประเมินผล

1. แบบประเมินผลระหว่างเรียน - หลังเรียน
2. แบบสังเกตพฤติกรรม
3. แบบประเมินผลชิ้นงาน

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์

ลงชื่อ.....ผู้เขียนหลักสูตร

(นางยุพิน โตโพน)

ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร

(นางสาวรุ่งลาวัลย์ ศิริโสม)

งานการศึกษาต่อเนื่อง

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบ

(นายสมปอง เมียกขุนทด)

ครู

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายกำจร หัดไทย).

ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอพรานกระต่าย

รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอทรายทองวัฒนา

